

Færder nasjonalpark – tanker om fremtidig forvaltning av sjørret i nasjonalparken

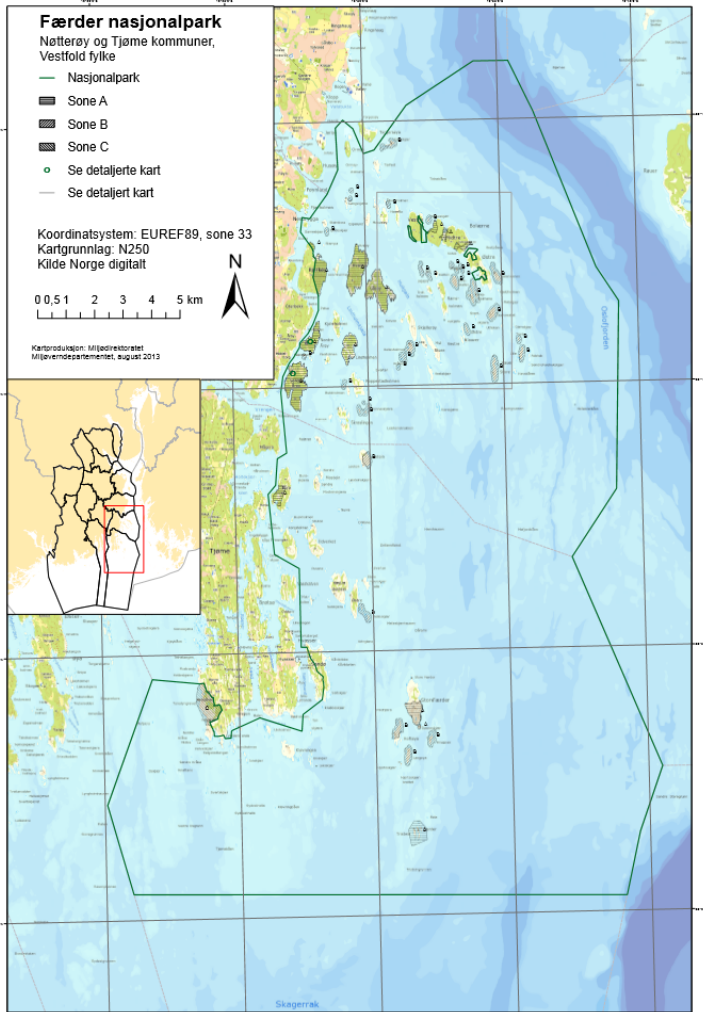
Færder
nasjonalpark

Guttorm N. Christensen, Akvaplan-niva
Sjørretseminar i Fevik 23.03.2017

Akvaplan
niva

Færder Nasjonalpark

- Etablert i 2013
- Store sjøarealer – 325 km² av 340 km²
- Rikt biologisk mangfold – 330 rødlistearter på øyene
- Ligger med kort avstand til landets folkerikeste område
- Trolig landets viktigste båtutfartsområde
- Hva med sjørreten?

Generelt om sjørreten i Vestfold

- Om lag 120 sjørretførende kystnære bekker
- **Mange bekker små**
- Normal størrelse på gytefisk 0,7 – 1,5 kg
- Beskatning foregår i sjøen – få bekker åpne for fiske
- Sjørret oppholder seg i ferskvann og sjø – helhetlig forvaltning

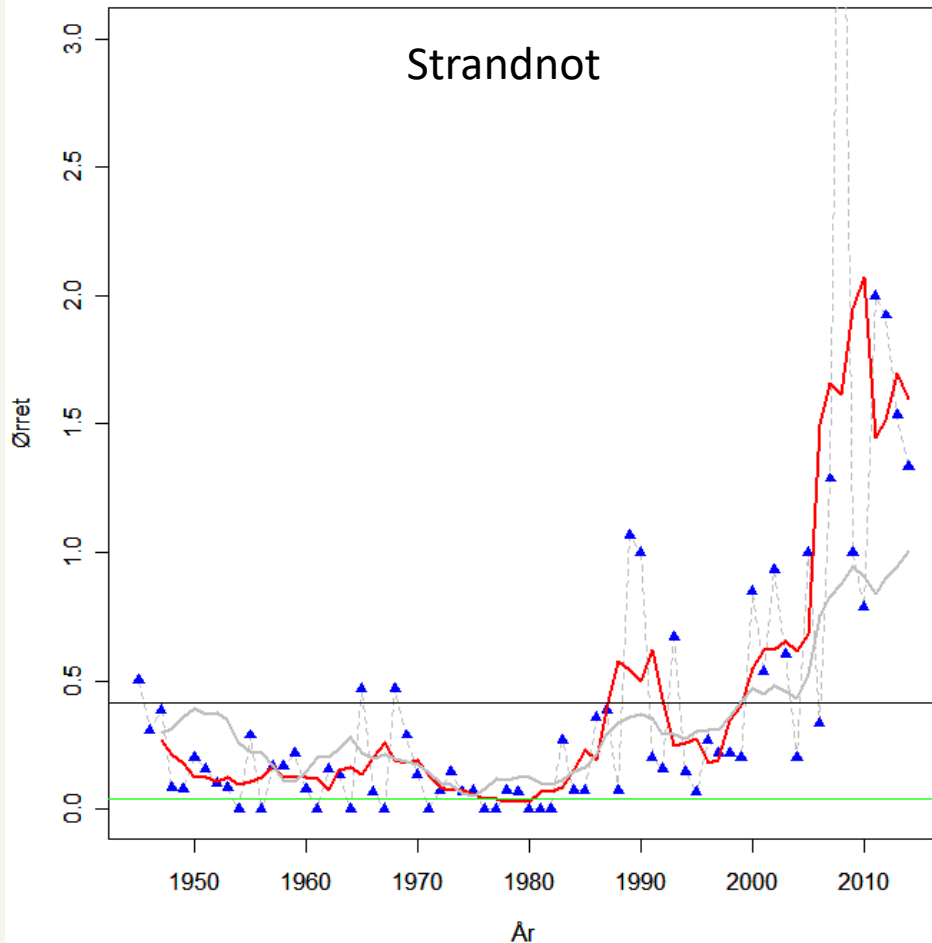
Færder nasjonalpark og sjøørret

Sjøørret i forvaltningsplanen

- Sjøørret er i dag kanskje den viktigste sportsfisken i Vestfold - "Norges beste fiskevann"
- Biologisk ressurs med rekreasjonsverdi for en stor del av landets befolkning
- Rekruttering av unge til fritidsfiske
- Gode forekomster av sjøørret kan tenkes utnyttet av en reiselivsnæring

Status for sjørreten

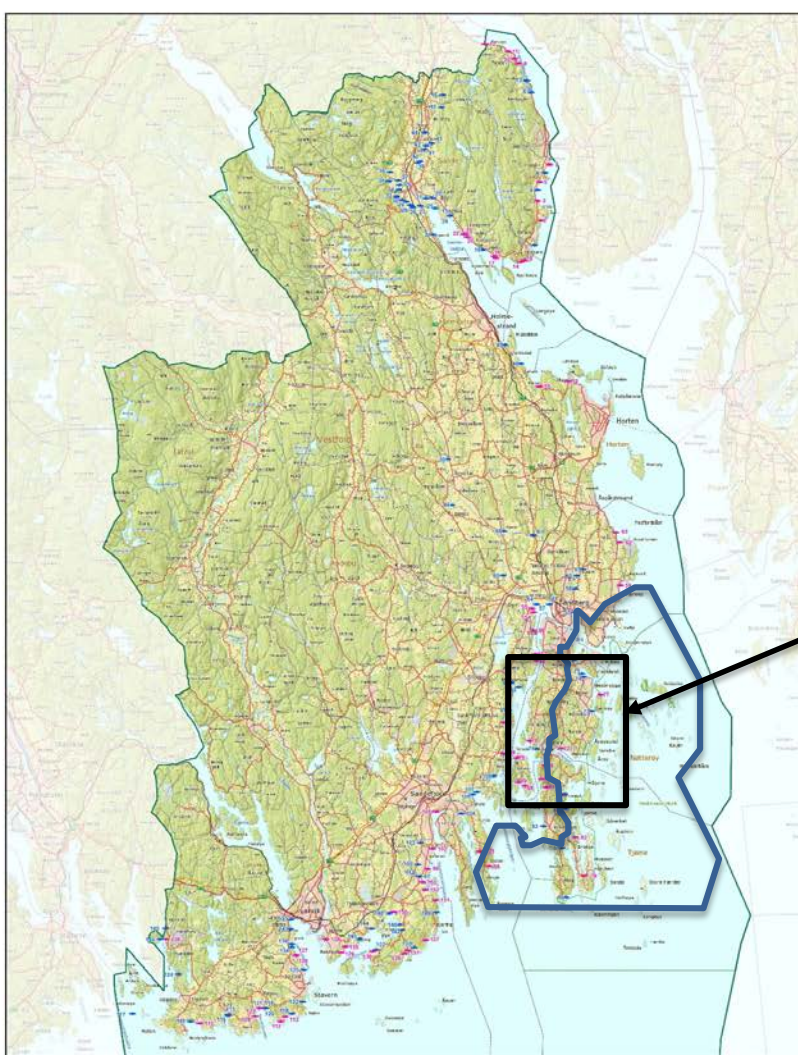
- Kraftig økning siden midten på 1990-tallet

Årsak:

- Ingen forsurening
- Tiltak i landbruket
- Tiltak i bekker
- Nedgang i predatorfisk
- Klima

Gjennomsnitt for:
Vrengen - blått
Hvaler - rødt
Skagerrak - grått.

Kilde: Havforskningsinstituttet

Færder nasjonalpark og sjøørret

Sjøørret i forvaltningsplanen

- Sjøørret er i dag kanskje den viktigste sportsfisken i Vestfold - "Norges beste fiskevann"
- Biologisk ressurs med rekreasjonsverdi for en stor del av landets befolkning
- Rekruttering av unge til fritidsfiske
- Gode forekomster av sjøørret kan tenkes utnyttet av en reiselivsnæring 😊
- **Arbeidet med "Sjøørretprosjektet i Vestfold" har gitt gode resultater**

Sjørretprosjektet i Vestfold

Bakgrunn og mål for Sjørretprosjektet

- Mange ildsjeler – samle kreftene for å gjennomføre tiltak
- Sjørret en av de viktigste sportsfiskene i Vestfold
- Innføring av Vannforskriften – viktig for å få fokus på de små vassdragene
- Behov for samle og oppdatere kunnskap
- Betydelig potensiale for næringsutvikling

Foto: Frode Andersen

Aktiviteter og tiltak utført i sjørretbekkene på Tjøme og Nøtterøy i 2014.

Tiltak i sjørretførende bekker

- Forbedring av gyte og oppvekstforhold
- Tiltak for bedre vannkvalitet
 - Kantvegetasjon
 - Sanering av kloakk
- Vil føre til bedre vannkvalitet også i marint miljø

Færder nasjonalpark og sjøørret

Sjøørret med i forvaltningsplanen

- Sjøørret er i dag kanskje den viktigste sportsfisken i Vestfold - "Norges beste fiskevann"
- Biologisk ressurs med rekreasjonsverdi for en stor del av landets befolkning
- Rekruttering av unge til fritidsfiske
- Gode forekomster av sjøørret kan tenkes utnyttet av en reiselivsnæring 😊
- Arbeidet med "Sjøørretprosjektet i Vestfold" har gitt gode resultater 😊
- **Oppvekstforholdene for sjøørret innenfor Færder nasjonalpark er svært gode**

Sjørørreten i sjøen

- Sjørørret i sjøen hele året – gjeldfisk og utgytt fisk - mange små bekkesystemer der sjørørreten kun er oppe for å gyte
- Vår - beiter børstemark i grunne bløtbunnsområder
- Sommer og høst – mer over på fisk utover i skjærgården til tareskog, ålegressenger og strømsterke områder
- Liten sjørørret i grunnere områder, mens større ørret benytter mer de åpne vannmasser

Gode habitater
for sjøørret i
Færder
nasjonalpark

Færder nasjonalpark og sjørret

Sjørret med i forvaltningsplanen

- Sjørret er i dag kanskje den viktigste sportsfisken i Vestfold - "Norges beste fiskevann"
- Biologisk ressurs med rekreasjonsverdi for en stor del av landets befolkning
- Rekruttering av unge til fritidsfiske
- Gode forekomster av sjørret kan tenkes utnyttet av en reiselivsnæring 😊
- Arbeidet med "Sjørretprosjektet i Vestfold" har gitt gode resultater 😊
- Oppvekstforholdene for sjørret innenfor Færder nasjonalpark er svært gode 😊
- Sjørreten en merkevare – verdiskapning
- Lider av å være lillebror til laksen

Pågående prosjekter på sjørretten i Færder nasjonalpark

- **Sjørretprosjektet i Vestfold**

- Overvåkning av bestandsstatus i bekker i Vestfold
- Habitatforbedrende tiltak

- **Gyrofri** – 3-årig prosjekt. Telemetristudie på laks og sjørret fra gyroinfiserte områder i Drammen og Sande

- Kunnskap om vandring og habitatbruk hos sjørret
- Loggere plassert fra Sande til Larvik også i Færder nasjonalpark

- **Miljøgifter i sjørret i Vestfold**

- Kartlegging av miljøgiftinnholdet i sjørret i 10 ulike områder i Vestfold

Hvilke fordeler vil Færder nasjonalpark ha av sjøørreten

- Livskraftig sjøørretbestand i nasjonalparken – gir parken status
- Økt interesse for nasjonalparken på grunn av godt sjøørretfiske
- Økt kunnskap gjennom forskning - status
- Habitatforbedrende tiltak i bekker
 - Økt bestand av sjøørret
 - Bedring i vannkvalitet i marint miljø
- Økt oppsyn gjennom fritidsfiskere
 - Ferdsl
 - Ulovlig redskap

Hvilke fordeler har sjøørreten av Færder nasjonalpark

- Tilstedeværelse av SNO, Skjærgårdstjenesten og besøkende
 - Økt oppsyn
 - Redusere ulovlig fiske med garn
 - Økt kontroll og informasjon om sjøørret gjennom SNO og Skjærgårdstjenesten
- Fredning av områder
 - Redusert beskatning på sjøørret
 - Bedring av oppvekstområder for sjøørret (Ålegrasenger, bløtbunnsområder, tare)
- Forskning på andre arter kan gagne sjøørreten
- Krafttak for torsken – hva vil skje med sjøørreten?

Oppsummering

- Færder nasjonalpark og sjøørreten bør kunne ha gjensidig nytte av hverandre
- God sjøørretbestand gir parken status
- God forvaltning av Færder nasjonalpark vil gagne sjøørreten
- Forholdene ligger meget godt til rette for en økning av sjøørretbestandene i Færder nasjonalpark
- Ja – vi trenger mer forskning og overvåkning av sjøørret

Takk for oppmerksomheten

